

Оголошено набір у наступний номер збірника “STUDIA LINGUISTICA”.

Вимоги до рукописів для публікації у фаховому збірнику наукових праць
“STUDIA LINGUISTICA” (2018 рік)
ISSN 2411-1562

(кафедра загального мовознавства, класичної філології та неоелліністики
Інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
м. Київ, 01033, бульвар Т. Шевченка, 14, каб.141; тел. 8 (044) 239-34-15;
e-mail: zagmoclasphil@gmail.com)

Збірник наукових праць “Studia Linguistica” є фаховим виданням із дисциплін
філологічного (мовознавство) профілю. Наказ Міністерства освіти і науки України № 747 від
13.07.2015 р.

Редакція фахового збірника наукових праць “Studia Linguistica”
розглядає подані до друку матеріали (статті, рецензії, хроніки тощо)
від спеціалістів у галузі лінгвістики за умови, що подані рукописи
**не публікувалися раніше, відповідають проблематиці збірника
та оформлені відповідно до вимог.**

1. Матеріали для публікації приймаються від спеціалістів у галузі лінгвістики. Мови публікацій: українська, російська, англійська, німецька, французька, румунська, польська.
2. Обсяг публікації – 0,5 друк. арк. (від 8 до 12 повних сторінок, включаючи літературу).
3. Над назвою ліворуч зазначається номер УДК. поряд з УДК – зазначається розділ, в якому має бути розміщено статтю:
 - Проблеми загального, порівняльно-історичного, типологічного та зіставного мовознавства
 - Проблеми класичної філології та неоелліністики
 - Проблеми когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології та етнолінгвістики
 - Проблеми лінгвокомунікативістики, дискурсології та прагмалінгвістики
 - Проблеми перекладознавства
 - Проблеми прикладної лінгвістики
4. Відцентрована назва статті друкується жирними **ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ** через 1 інтервал (шрифт – Times New Roman, 14).
5. Нижче (через 2 інтервали) відцентровано жирним курсивом **Прізвище, Ім'я, По батькові** автора. Нижче через 1 інтервал звичайним курсивом по центру *науковий ступінь та вчене звання* (н-д, д-р філол. наук, проф.; канд. філол. наук, доц.; викл.; асист.; асп.; студ.); ще нижче через 1 інтервал відцентровано звичайним курсивом *місце роботи або навчання* (назва установи пишеться повністю, без скорочень) (шрифт – Times New Roman, 14). Нижче зазначається e-mail автора статті.
6. Нижче подається вступна анотація обсягом **не менш як 1800 знаків** згідно з ДСТУ ГОСТ 7.9. та **Ключові слова** (максимум 5-6 слів) мовою самої статті. Друкується 10 шрифтом Times New Roman через 1 інтервал *курсивом* (слово *Анотація* не писати, а слова *Ключові слова*: писати після анотації з нового рядка).
7. Нижче подаються назва статті, ім'я автора та вступні анотації обсягом **не менш як 1800 знаків** і ключові слова російською та англійською мовами. Якщо стаття написана російською або англійською мовами, то ім'я автора, назва публікації, анотації та ключові слова подаються обов'язково українською та однією із затверджених редколегією іноземних мов (друкуються шрифтом Times New Roman 10 через 1 інтервал (слова *Анотація* або *Summary* не писати, а слова *Ключевые слова*, *Key words*: писати після анотації з нового рядка курсивом).
8. Основний текст рукопису друкується через 1,5 інтервали, шрифт Times New Roman 14, без переносів. Поля вгорі, внизу – 2 см, ліворуч – 2,5 см, праворуч – 1,5 см; відступ абзацу – 1,25 см (виставляти автоматично).
9. Фрагменти рукописів, що слугують ілюстративним матеріалом, друкуються *курсивом*.
10. Чітко диференціювати *ture* і *defis*. Значення слів, виразів тощо беруться в лапки (лапки **повинні бути** тільки відкритими “ та закритими ”).
11. На початку статті **обов'язково** повинні визначатися **актуальність, мета, предмет, об'єкт, наукова новизна дослідження**. З постанови президії ВАК України від 15 січня 2003р. №7-05/1 “Про

підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України” п.3. Редакційним колегіям організувати належне рецензування та ретельний відбір статей до друку. Стаття повинна містити такі структурні елементи: **1. Вступ (постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями, аналіз останніх наукових публікацій з теми дослідження, її актуальність).** **2. Об'єкт і предмет, мета і завдання дослідження.** **3. Виклад основного матеріалу дослідження.** **4. Висновки та перспективи подальших розвідок.** **5. Література** (оформлена згідно з вимогами ДАК України). **6. Список джерел ілюстративного матеріалу** (за наявності). **7. References** (оформлені згідно з вимогами зарубіжних стандартів).

12. Посилання в тексті оформлюються таким чином: у квадратних дужках з посиланням на прізвище і рік видання, номер сторінки вказується після коми, наприклад [Голубовська 2004, 94], [Бацевич 2003, 37–56; Freeman 2000, 254].
13. Перед крапками, комами, двокрапками, крапками з комами, знаками питання та оклику, а також після дужки та лапок не ставити пропусків.
14. Використані наукові джерела подаються після тексту у рубриці **Література** (відцентрована назва, жирним шрифтом, Times New Roman 14), в алфавітному порядку. Бібліографічний опис складається згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1, заголовок бібліографічного запису згідно з ДСТУ ГОСТ 7.80. З абзацу 1,25 см починається перше джерело. Шрифт Times New Roman 10, 1 інтервал. Кожна позиція списку літератури подається з нового рядка. Спочатку подавати в переліку за алфавітом видання російською та українською мовами, потім – іноземними (теж за абеткою). Усі роботи одного автора потрібно вказувати за зростанням років видання.
15. **Список джерел ілюстративного матеріалу** оформлюється згідно з вимогами до списку **Літератури**, за нумерацією продовжує список літератури.
16. Список літератури під заголовком **References** (відцентрована назва, жирним шрифтом, Times New Roman 14), в якому посилання *оформлюються згідно з вимогами зарубіжних стандартів* та подаються для кирилиці у вигляді транслітерації за допомогою програми BGN (Board of Geographic Names), що представлена на сайті: <http://www.translit.ru> та з перекладом на англійську мову у квадратних дужках. Список повинен повторювати у своїй послідовності список **Літератури** та **Список джерел ілюстративного матеріалу**. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються.

Схема бібліографічного посилання:

- автор (и) (транслітерація);
- назва статті (транслітерація);
- [переклад назви статті англійською мовою у квадратних дужках];
- назва українського або російського джерела (транслітерація);
- [переклад назви джерела англійською мовою у квадратних дужках – парафраз (для журналів можна не робити)];
- вихідні дані з позначеннями англійською мовою, або тільки цифрові;
- позначення мови статті (In Ukr. / In Russ).

Приклад опису статті:

Golubovs'ka I. O. Klasychni movy u konteksti suchasnogo movoznavstva: epistemy, metamova, instrumentarij [Classical languages in the context of modern linguistics: epistememes, metalanguage, linguistic devices]. Studia Linguistica, 2014, vol. 8, pp. 3-10. (In Ukr.).

17. Після References подається дата надходження авторського оригіналу до редколегії. Шрифт Times New Roman 10.
18. Для аспірантів та авторів без наукового ступеня обов'язковою є рецензія на статтю наукового керівника або доктора філологічних наук.
19. Статті проходять **рецензування** та **перевіряються на плагіат**. У разі виявлення порушення видавничої етики статтю не рекомендують до друку. Статті приймаються **тільки за умов дотримання редакційних вимог**.
20. На окремому аркуші подати відомості про автора статті:
 - *Прізвище, Ім'я, По батькові;*
 - *посада та місце роботи або навчання;*
 - *науковий ступінь та вчене звання;*
 - *адреса, телефон, e-mail.*
21. Вартість публікації до 12-ти сторінок – 670 гривень. Кожна додаткова сторінка – 100 гривень. Оплата відбувається після рецензування статті та перевірки її на плагіат.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ:

УДК 81'42

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ІНСТРУМЕНТ МАНІПУЛЮВАННЯ СВІДОМІСТЮ ЕЛЕКТОРАТУ (на матеріалі інавгураційної промови Дональда Трампа 20 січня 2017 р.)

Голубовська Ірина Олександрівна, igolubovska777@gmail.com

д.філол.н., професор

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Інститут філології*

Орлова Тетяна Володимирівна, orlova.knu@gmail.com

д. іст. н., професор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

У рамках статті характеризується політичний інституційний дискурс як інструмент впливу на маси і маніпулювання їх свідомістю, настроями, поведінкою в інтересах невеликої групи людей, які іменують себе політичною елітою суспільства. Політичний дискурс розглядається у вузькому значенні – як дискурс конкретного політика (у даному випадку Д. Трампа), що представляє республіканську партію США. На матеріалі інавгураційної промови Трампа, яку він виголосив 20 січня 2017 року, розглянуто комунікативні тактики: аргументації; ідентифікації; інтимізація; позитивної самопрезентації; звинувачення; сакральної символізації; об'єднання суспільних зусиль та спонування до кооперації з владою; позитивного прогнозування, котрі реалізуються за допомогою вербалізацій тих чи тих комунікативних ходів. Такі традиційні стилістичні фігури, як анафора, епіфора, антитеза, триколон та ін. широко задіяні в ролі кінцевих вербалізацій маніпулятивних інтенцій адресанта. Причому анафора концентрує увагу слухачів на вихідній авторській установці, а епіфора – фокусує увагу реципієнта на наслідках дій, на їх бажаному результаті. Імплицитною основою дискурсивного розгортання комунікативних тактик слугують етико-духовні цінності американського народу, які політик використовує у своїх комунікативних цілях з метою досягнення потужного впливу на цільову аудиторію. Як видається, структура маніпулятивного впливу на вербально-семантичному і глибинно-когнітивному рівнях політичного тексту жанру інавгураційної промови буде мати приблизно один і той самий характер, що необхідно довести на основі безпосереднього дослідження інших політичних промов політиків, котрі належать різним політичним культурам.

***Ключові слова:** політичний дискурс; маніпуляція; комунікативна тактика, комунікативний хід, теза, антитеза, синтез, повтор, анафора, епіфора, імплицитна семантика, американські цінності.*

ПОЛИТИЧЕСКИЙ ДИСКУРС КАК ИНСТРУМЕНТ МАНИПУЛИРОВАНИЯ СОЗНАНИЕМ ЭЛЕКТОРАТА (на материале инаугурационной речи Дональда Трампа)

Голубовская Ирина Александровна, igolubovska777@gmail.com

д.филол.н., профессор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Орлова Тетьяна Владимировна, orlova.knu@gmail.com

д. іст. н., професор

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

В рамках статъихарактеризується політичний інституціональний дискурс як інструмент впливу на маси і маніпулювання їх свідомістю, настроєннями, поведінкою в інтересах невеликої групи людей, іменуєтьох себе політичною елітою общества. Політичний дискурс розглядається в вузькому значенні – як дискурс конкретного політика (Д. Трампа), представляючого республіканську партію США. На матеріалі інаугураційної речі Трампа, проведеної 20 січня 2017 року, розглядаються комунікативні тактики: аргументації; ідентифікації; інтимізації; позитивної самопрезентації; звинувачення; сакральної символізації; об'єднання громадських зусиль і заохочення до кооперації з владою; позитивного прогнозування, - які реалізуються з допомогою вербалізацій тих або інших комунікативних ходів. Такі традиційні стилістичні фігури, як анафора, епіфора, антитеза, триколон і др. широко застосовані в ролі кінцевих вербалізацій маніпулятивних інтенцій адресанта. Причому анафора концентрує увагу слухачів на початковій авторській установці, а епіфора – фокусує увагу реципієнта на наслідках дій, на їх бажаному результаті. Імпліцитною основою дискурсивного розгортання комунікативних тактик слугують етико-духовні цінності американського народу, які політик використовує в своїх комунікативних цілях з метою досягнення потужного впливу на цільову аудиторію. Як представляється, структура маніпулятивного впливу на вербально-семантичному і глибинно-когнітивному рівнях політичного тексту жанру інаугураційної речі буде мати приблизно один і той же характер, що необхідно довести на основі безпосереднього дослідження політичних речей інших політиків, належачих різним політичним культурам.

Ключові слова: *політичний дискурс; маніпуляція; комунікативна тактика, комунікативний хід; тезис, антитезис, синтез: повтор, анафора, епіфора; імпліцитна семантика, американські цінності.*

POLITICAL DISCOURSE AS A TOOL FOR MANIPULATING THE CONSCIOUSNESS OF THE ELECTORATE

(on the material of inaugural address of Donald Trump)

Golubovska I., igolubovska777@gmail.com

DSc., full prof.;

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Philology

Orlova T., orlova.knu@gmail.com

DSc., full prof.

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Philology

The article describes the political institutional discourse as an instrument for influencing the masses and manipulating their consciousness, moods, behavior in the interests of a small group of people who call themselves the political elite of society. Political discourse is considered in a narrow sense – as a discourse of a specific politician (D. Trump), who represent the Republican Party of the United States. On the material of the inaugural of Trump, delivered on January 20, 2017, such communicative tactics are being considered: argumentation; identification;

intimization; positive self-presentation; accusing; sacral symbolization; pooling of public efforts and motivating to cooperate with the authorities; positive forecasting, – which are all realized with the help of verbalizations of various communicative moves. Such traditional stylistic figures as anaphora, epiphora, antithesis, tricolon, etc. are widely involved in the processes of final verbalizations of manipulative intentions of the addressee. Moreover, anaphora concentrates the listeners' attention on the original author's settings, and epiphora focuses the attention of the recipient on the consequences of actions, on their desired result. Ethical and spiritual values of the American people serve as the implicit basis for the discursive actualization of communicative tactics, which the politician uses for his communicative purposes trying to achieve a powerful impact on the target audience. Evidently the structure of the manipulative influence on the verbal-semantic and deep-cognitive levels of the political text of the genre of inaugural is about to have the same character that must be proved on the basis of a study of political speeches of other politicians belonging to different political cultures.

Key words: *political discourse; manipulation; communicative tactics, communicative move; thesis, antithesis, synthesis: repetition, anaphora, epiphora; implicit semantics, American values.*

Вступ (постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями, аналіз останніх наукових публікацій з теми дослідження, її актуальність).

Сутність, природу і функції політичного дискурсу в сучасній антропологічно орієнтованій лінгвістиці намагаються збагнути на перетині найрізноманітніших ділянок наукового знання. До кола предметних філологічних ділянок, у рамках яких вивчається цей вид дискурсу, окрім традиційних риторики і стилістики, долучилися лінгвосеміотика (Ю. С. Степанов, Р. Барт), прагмалінгвістика (Н. Д. Арутюнова, Ф. С. Бацевич, Т. ван Дейк, В. З. Дем'янков, О. С. Іссерс, К. С. Серажим, Р. Водак), лінгвокультурологія та міжкультурна комунікація (В. А. Маслова, І. А. Стернін, С. Г. Тер-Мінасова), теорія комунікації (Г. Г. Почепцов, Дж. Г. Мід, Дж. Уолтер, У. Фішер, М. МакКомбс, Д. Шоу). Вчені намагаються проаналізувати форму, зміст, іллокуції та перлокуції політичного дискурсу, параметри його ефективності в контексті здійснення маніпулятивно-персуазивного впливу на цільову аудиторію. Адже будь-який політичний дискурс актуалізує ті чи ті ідеологічні погляди, встановлює певні ідейні константи, які виступають маркерами конкретного ідеологічного простору [Цуциева 2012, с. 105].

Об'єкт і предмет, мета і завдання дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Висновки та перспективи подальших розвідок.

Література:

1. *Архипова С.О.* Використання маніпулятивної стратегії комунікації в інформаційному суспільстві [Електронний ресурс]. Режим доступу: povun.kpi.ua/2007-2-2/16_Arhipova.pdf
2. *Барт Р.* Миф сегодня : Избранные работы / Ролан Барт [Пер. с фр.]. – М.: Прогресс, 1994. – С. 72 – 130.
3. *Бахтин М.М.* Эстетика словесного творчества / Михаил Михайлович Бахтин. – М.: «Искусство», 1986. – 445 с.
4. *Бацевич Ф.С.* Основы коммуникативной лингвистики / Ф.С. Бацевич. – К., 2004. – 342 с.
5. *Грайс Г.* Логика и речевое общение / Г. Грайс // Новое в зарубежной лингвистике: Лингвистическая прагматика. – Вып. XVI. – М.: Прогресс, 1985. – С. 217 – 237.
6. *Даниленко О.С.* Понятие и особенности политического дискурса [Електронний ресурс] / О.С. Даниленко // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки. – Кн. № 2, 2014. – С.62-66. Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe

7. Torfing J. Discourse Theory: Achievements, Arguments, and Challenges // Discourse Theory in European Politics. Identity, Policy and Governance / J. Torfing. – London: Palgrave Macmillan, 2005. – 359 p.

Список джерел ілюстративного матеріалу:

10. Белов, В. Привычное дело. Рассказы / Василий Белов. – М. : АСТ, Астрель, 2007. – 64 с.
11. Austen, J. Persuasion / Jane Austen. – L.: Penguin Classics, 1985. – 400 p.

References:

1. Arkhipova E.O., 2007, *Vykorystannia manipulyatyvnoji strategii komunikacii v informacijnomu suspil'stvi* [Electronic resource, Use of manipulative strategy of communication in information oriented society]. Access mode: novyn.kpi.ua/2007-2-2/16_Arhipova.pdf (in Russ.).
2. Bart R., 1994, *Mif segodnia: Izbrannyje raboty* [AMythToday. Selected Works]. Moskva, Progress, s. 72 – 130. (In Russ.).
3. Bakhtin M., 1986, *Estetika slovesnogo tvorchestva* [Ethetics of Creation with the Power of Word]. Moskva, «Iskustvo», 445 s. (In Russ.).
4. Bacevich F., 2004, *Osnovy komunikatyvnoji lingvistyky* [Basic Issues of Communicative Linguistics]. Kyiv, 342 s. (in Ukr.).
5. Grajs G., 1985, *Logika i rechevoje obshenije* [Logics and Verbal Communication]. In: *Novoje v zarubezhnoj lingvistike. Lingvisticheskaja pragmatic*, Vyp. XVI, Moskva, Progress, s. 217 – 237. (In Russ.).
6. Danilenko O.C., 2014, *Poniatije i osobennosti politicheskogo diskursa* [Electronic resource, Notion and Peculiarities of Political Discourse]. In: *Naukovi zapysky NDU im. M. Gogolia. Filologichni nauky*, kn. № 2, s. 62-66. Access mode: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (in Russ.).
7. Torfing J., 2005, *Discourse Theory: Achievements, Arguments, and Challenges*. In: *Discourse Theory in European Politics. Identity, Policy and Governance* / J. Torfing, London, Palgrave Macmillan, p. 23-47.

Стаття надійшла до редакції 01.04.2018